

ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๑๐๔

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้จัดการกองทุน และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๑๗๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ จำนวน ๑ เล่ม
๒. แผนการประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร สำหรับหน่วยงานของรัฐที่มีคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกประเภท ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กรของหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ปัจจุบัน พร้อมทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเข้ารับการประเมินตามแผนการประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า เพื่อให้การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กรมีส่วนช่วยผลักดันและส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการพัฒนาปรับปรุงงานตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถสะท้อนคุณภาพได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรยกเลิกหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ และกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกประเภท ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กรของหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นต้นไป สาระสำคัญของหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ สรุปได้ดังนี้

๑. เกณฑ์ ...

๑. เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ประเด็นพิจารณา ๑๐ ประเด็น ในแต่ละประเด็นพิจารณากำหนดค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของการดำเนินงาน โดยมีค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักรวมทั้งสิ้น ๑๐๐ คะแนน ดังนี้

๑.๑ ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล มุ่งเน้นประเมินด้านคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ บทบาท ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย ประเด็นพิจารณา ๒ ประเด็น ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักรวม ๑๕ คะแนน

๑.๒ ส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน มุ่งเน้นประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีตามหลักสากล ประกอบด้วย การประเมิน ๔ ด้าน ประเด็นพิจารณา ๘ ประเด็น ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักรวม ๘๕ คะแนน

๒. การสรุปผลการประเมิน เป็นการสรุปผลการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินการประกันฯ ทั้ง ๒ ส่วน และสรุปผลการประเมินภาพรวมตามค่าคะแนนที่ได้เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ ระดับเริ่มต้น (Beginning)	คะแนนรวมน้อยกว่า ๖๐ คะแนน
ระดับที่ ๒ ระดับกลาง (Emerging)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๖๐ คะแนน แต่ไม่ถึง ๗๕ คะแนน
ระดับที่ ๓ ระดับดี (Leveraging)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๗๕ คะแนน แต่ไม่ถึง ๘๕ คะแนน
ระดับที่ ๔ ระดับดีเยี่ยม (Leading)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๘๕ คะแนนขึ้นไป

๓. รูปแบบและวิธีการประเมิน

๓.๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกประเภท ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) เข้ารับการประเมินภายนอกองค์กร ตามกรอบระยะเวลาการประเมินภายนอกองค์กรในแต่ละปีที่กรมบัญชีกลางกำหนดตามแผนการประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ อนึ่ง หากหน่วยงานของท่านมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่ได้อยู่ในแผนการประเมินการประกันฯ หรือเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในแผนการประเมินการประกันฯ แต่มีการเปลี่ยนแปลงสถานะไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขอให้หน่วยงานของรัฐแจ้งกรมบัญชีกลางทราบทันที

๓.๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่เข้ารับการประเมินในแต่ละปีจัดส่งไฟล์แบบประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร และหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กรมบัญชีกลางในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ภายในไตรมาสแรกของรอบปีการดำเนินงานที่เข้ารับการประเมินหรือตามระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๓.๓ การประเมินจะพิจารณาตามหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รวมถึงอาจมีวิธีการประเมินเพิ่มเติม เช่น การตรวจเยี่ยมหน่วยงานของรัฐ หรือการประชุมรับฟังการชี้แจงข้อมูลที่สำคัญหรือการเข้าพบผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐหรือของหน่วยรับตรวจ เพื่อสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม เป็นต้น

๓.๔ การรายงานผลการประเมิน กรมบัญชีกลางจะแจ้งผลการประเมินให้กับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ทุกหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินทราบ และรายงานผลในภาพรวมให้สำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐทราบ รวมทั้งประกาศเกียรติคุณให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีผลการประเมินภาพรวมระดับดี (Leveraging) และระดับดีเยี่ยม (Leading)

๓.๕ หลักเกณฑ์ ...

๓.๕ หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ อาจมีการพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมตามปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังด้านการตรวจสอบภายใน หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน เป็นต้น โดยจะดำเนินการประกาศให้หน่วยงานของรัฐทราบก่อนการประเมินต่อไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th หัวข้อ เรื่องที่น่าสนใจ หัวข้อ ตรวจสอบภายใน เลือก โครงการประกัน หัวข้อ หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองตรวจสอบภาครัฐ
กลุ่มงานพัฒนาการตรวจสอบภายใน
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๕๐๙
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔

กรมบัญชีกลาง
กองตรวจสอบภาครัฐ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติประกอบกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงและรักษาคุณภาพของงานตรวจสอบภายใน โดยมีการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมในทุกด้าน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

กรมบัญชีกลางได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กรฉบับใหม่ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กรของหน่วยงานของรัฐ รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ โดยนำมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ มาตรฐานการตรวจสอบภายในสากล ของ The Institute of Internal Auditors (IIA) และข้อมูลผลการประเมินรอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ มาประกอบการพิจารณาพัฒนาและปรับปรุงให้มีความชัดเจนและครอบคลุมในทุกด้าน ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ เป็นการประเมินการตรวจสอบภายใน ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล และส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน

โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กรฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ สามารถใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กรของหน่วยงานของรัฐ และส่งเสริมคุณภาพงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งสนับสนุนให้งานตรวจสอบภายในได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด ตลอดจนเป็นกลไกในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุม ของหน่วยงานของรัฐ อันส่งผลให้หน่วยงานของรัฐมีธรรมภิบาลอย่างยั่งยืน

กรมบัญชีกลาง
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขต	๒
ประโยชน์	๒
บทที่ ๒ การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ	
หลักการการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน	๓
รูปแบบและวิธีการประเมิน	๓
บทที่ ๓ หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร	
การประเมินผล	๔
การกำหนดค่าคะแนน	๔
สรุปผลการประเมิน	๔
คำอธิบาย	๔
เกณฑ์การประเมิน	๕
ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล	๖
ส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน	๑๐
การสรุปผลการประเมิน	๒๔

กรมบัญชีกลาง

บทที่ ๑
บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้งานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐมีการปฏิบัติงานตรวจสอบและการบริหารจัดการที่ดี ประกอบกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงและรักษาคุณภาพของงานตรวจสอบภายใน โดยมีการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมในทุกด้าน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่และความรับผิดชอบจัดให้มีการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กร เป็นการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นการผลักดันให้เกิดการส่งเสริมคุณภาพของงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการเสริมสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในหน่วยงานของรัฐ และเพื่อให้สามารถสร้างความเชื่อมั่นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งสามารถผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการสนับสนุนและพัฒนาผู้ตรวจสอบภายใน

เพื่อให้การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐมีส่วนช่วยผลักดันและส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการพัฒนาปรับปรุงงานตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสามารถสะท้อนคุณภาพได้อย่างชัดเจน จึงเห็นสมควรยกเลิกหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ และกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔ เพื่อเป็นกรอบในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กรของหน่วยงานของรัฐ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงและรักษาคุณภาพงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

๒. เพื่อให้งานตรวจสอบภายในเป็นกลไกในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาในกระบวนการกำกับดูแล (Governance) กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และกระบวนการควบคุม (Control) ของหน่วยงานของรัฐ

๓. เพื่อให้งานตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในหน่วยงานของรัฐ

๔. เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐมีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย

๕. เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการสนับสนุนและพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

ขอบเขต

๑. หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร กำหนดขึ้นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกองค์กร ซึ่งหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย

๑) ส่วนราชการ

๒) รัฐวิสาหกิจ

๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

๔) องค์การมหาชน

๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

๒. การกำหนดหน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน

กรมบัญชีกลางจะพิจารณากำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเข้ารับการประเมินแต่ละปีตามความเหมาะสม

๓. ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน เป็นหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของรอบปีการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐก่อนปีที่เข้ารับการประเมิน โดยจัดทำในรูปแบบไฟล์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ประโยชน์

๑. หน่วยงานของรัฐมีกรอบหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในได้อย่างต่อเนื่อง

๒. หน่วยงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐมีเครื่องมือในการกำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๓. หน่วยงานของรัฐสามารถผลักดันการบริหารงานให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งสามารถเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๒
การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จากภายนอกองค์กร

หลักการการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๑. คณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) มีหน้าที่กำกับดูแลการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องกำหนดให้มีการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และต้องสื่อสารการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

๒. คุณภาพของงานตรวจสอบภายในต้องผนวกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานตรวจสอบภายใน การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในจึงมีเป้าหมายเพื่อให้ความเชื่อมั่นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

รูปแบบและวิธีการประเมิน

๑. ให้หน่วยงานของรัฐทุกประเภท ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) เข้ารับการประเมินภายนอกองค์กรตามกรอบระยะเวลาการประเมินภายนอกองค์กรในแต่ละปีที่กรมบัญชีกลางกำหนดตามแผนการประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔

๒. ให้หน่วยงานของรัฐที่เข้ารับการประเมินในแต่ละปีจัดส่งไฟล์แบบประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร และหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กรมบัญชีกลางในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ภายในไตรมาสแรกของรอบปีการดำเนินงานที่เข้ารับการประเมินหรือตามระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๓. การประเมินจะพิจารณาตามหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รวมถึงอาจมีวิธีการประเมินเพิ่มเติม เช่น การตรวจเยี่ยมหน่วยงานของรัฐ หรือการประชุมรับฟังการชี้แจงข้อมูลที่สำคัญ หรือการเข้าพบผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐหรือของหน่วยรับตรวจเพื่อสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม เป็นต้น

๔. การรายงานผลการประเมิน กรมบัญชีกลางจะแจ้งผลการประเมินให้กับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ทุกหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินทราบ และรายงานผลในภาพรวมให้สำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐทราบ รวมทั้งประกาศเกียรติคุณให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีผลการประเมินภาพรวมระดับดี (Leveraging) และระดับดีเยี่ยม (Leading)

อนึ่งหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพฯ อาจมีการพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมตามปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังด้านการตรวจสอบภายใน หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน เป็นต้น โดยจะดำเนินการประกาศให้หน่วยงานของรัฐทราบก่อนการประเมินต่อไป

บทที่ ๓
หลักเกณฑ์การประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔

การประเมินผล

ประเมินการตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ประเด็นพิจารณา ๑๐ ประเด็น ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล

ส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน

การกำหนดค่าคะแนน

ค่าคะแนนแต่ละเกณฑ์การพิจารณา แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- กรณีมีการปฏิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา ค่าคะแนน ๑ คะแนน
- กรณีมีการปฏิบัติตามเกณฑ์การพิจารณาบางส่วน ค่าคะแนน ๐.๕ คะแนน
- กรณีไม่ได้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา ค่าคะแนน ๐ คะแนน

ทั้งนี้ ในเกณฑ์การพิจารณาบางข้อจะมีการให้ค่าคะแนนเป็น ๒ ระดับ คือ ค่าคะแนน ๑ คะแนน และค่าคะแนน ๐ คะแนน เท่านั้น โดยจะระบุไว้ในเงื่อนไขในแต่ละประเด็นพิจารณา การคำนวณแต่ละเกณฑ์การพิจารณากำหนดค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของการดำเนินงาน โดยนำค่าคะแนนที่สามารถทำได้ × ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักแต่ละเกณฑ์การพิจารณา ทั้งนี้ กำหนดให้ใช้ทศนิยม ๑ ตำแหน่ง (กรณีทศนิยมตำแหน่งที่ ๒ ตั้งแต่ ๕ ขึ้นไป ให้ปัดขึ้น)

สรุปคะแนนแต่ละประเด็นพิจารณา

รวมคะแนนหลังการถ่วงน้ำหนักทุกข้อในแต่ละประเด็นพิจารณา

สรุปผลการประเมิน

สรุปผลโดยนำค่าคะแนนรวมแต่ละประเด็นพิจารณาส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล และส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมเป็นคะแนนทั้งสิ้น ๑๐๐ คะแนน และสรุปผลการประเมินภาพรวม ค่าคะแนนที่ได้เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ ระดับเริ่มต้น (Beginning)	คะแนนรวมน้อยกว่า ๖๐ คะแนน
ระดับที่ ๒ ระดับกลาง (Emerging)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๖๐ คะแนน แต่ไม่ถึง ๗๕ คะแนน
ระดับที่ ๓ ระดับดี (Leveraging)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๗๕ คะแนน แต่ไม่ถึง ๘๕ คะแนน
ระดับที่ ๔ ระดับดีเยี่ยม (Leading)	คะแนนรวมตั้งแต่ ๘๕ คะแนนขึ้นไป

คำอธิบาย

รอบปีการดำเนินงาน หมายถึง ปีงบประมาณ หรือปีปฏิทิน หรือรอบปีการดำเนินงานอื่นของหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี

เกณฑ์การประเมิน

ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล คะแนนรวม ๑๕ คะแนน ประกอบด้วย ประเด็นพิจารณา จำนวน ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
	กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
ประเด็นพิจารณาที่ ๑ การประเมินด้านคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ	๕	๕
ประเด็นพิจารณาที่ ๒ บทบาท ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระ	๑๐	๑๐
รวม	**๑๕**	**๑๕**

ส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน คะแนนรวม ๘๕ คะแนน ประกอบด้วย การประเมิน ๔ ด้าน ประเด็นพิจารณา จำนวน ๘ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
	กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑. ด้านคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Quality)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๓ การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน	๕	๕
๒. ด้านบุคลากร (Staff)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๔ ความเชี่ยวชาญและการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบภายใน	๑๐	๑๐
๓. ด้านการจัดการ (Management)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๕ การบริหารงานตรวจสอบภายใน	๑๕	๑๕
ประเด็นพิจารณาที่ ๖ การรายงานผลการตรวจสอบในภาพรวม	๑๐	๑๐
๔. ด้านกระบวนการ (Process)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๗ การวางแผนการปฏิบัติงาน	๑๐	๑๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๘ การปฏิบัติงานตรวจสอบ	๑๐	๑๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๙ การรายงานผลการตรวจสอบ	๒๐	๒๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๑๐ การติดตามผลการตรวจสอบ	๕	๕
รวม	**๘๕**	**๘๕**
คะแนนการประเมินภาพรวม	**๑๐๐**	**๑๐๐**

<u>ส่วนที่ ๑</u> การประเมินการกำกับดูแล ประกอบด้วย ๒ ประเด็นพิจารณา ดังนี้

ประเด็นพิจารณาที่ ๑ : การประเมินด้านคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๕)

คณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการกำกับดูแลให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การตรวจสอบภายในสามารถเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ ต้องไม่มีกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบเกินกว่า ๓ เดือน หรือต้องไม่มีกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่ครบองค์ประกอบที่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ เกินกว่า ๓ เดือน	๑.๕	-
๒	องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธานกรรมการตรวจสอบ ๑ คน กรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๔ คน โดยมีหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการ และคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงินการบัญชีหรือด้านการตรวจสอบภายใน	๐.๕	-
๓	กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๐.๕	-
๔	คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมไม่น้อยกว่า ๔ ครั้งต่อปี และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายบุคคลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๐.๕	-
๕	คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมร่วมกับผู้รับผิดชอบหรือฝ่ายบริหารด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อหารือหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและการกำกับดูแลที่ดี	๑	-
๖	คณะกรรมการตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการและต่อบุคคลภายนอกอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานผลการดำเนินงาน	๑	-

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๗	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประชุมร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการมอบนโยบาย เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงขององค์กร	-	๒
๘	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประชุม/หารือร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง เกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบภายใน	-	๑.๕
๙	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประชุม/หารือร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อพิจารณาหรือทบทวนความเหมาะสม เพียงพอของการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณงานและความซับซ้อนของภารกิจของหน่วยงานของรัฐ	-	๑.๕
	รวม	**๕**	**๕**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ/เอกสารที่แสดงถึงคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชีหรือด้านการตรวจสอบภายใน/กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและเอกสารการสอบทาน/รายงานการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ/เอกสารการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ/รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ/หลักฐานเกี่ยวกับการประชุมเพื่อมอบนโยบายของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/เอกสารที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประชุมหรือหารือร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน/รายงานการประชุมของหน่วยงานตรวจสอบภายใน/บันทึกช่วยจำ/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

ประเด็นพิจารณาที่ ๒ : บทบาท ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระ (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๐)

คณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการกำกับดูแลหน่วยงานตรวจสอบภายในให้เป็นอิสระจากการแทรกแซงหรือเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน โดยไม่ถูกจำกัดในขอบเขตการปฏิบัติงาน การเข้าถึงข้อมูล บุคคล และทรัพย์สิน เพื่อให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีศักยภาพตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานโดยตรงกับคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	คณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) ได้เห็นชอบกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งมีการสื่อสารกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในทั่วทั้งองค์กร	๑.๕	๑.๕
๒	คณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) ได้อนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี รวมทั้งกรณีที่มีการปรับแผนการตรวจสอบระหว่างปี	๑.๕	๑.๕
๓	คณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) ได้อนุมัติแผนการจัดสรรทรัพยากรประจำปีของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยแผนการจัดสรรทรัพยากรอย่างน้อยควรประกอบด้วย จำนวนบุคลากร งบประมาณ และระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ	๑	๑
๔	คณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) ได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในตามแผนการตรวจสอบประจำปีโดยตรง	๑.๕	๑.๕
๕	คณะกรรมการตรวจสอบมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	๑	-
	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	-	๑
๖	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้ยืนยันถึงความเป็นอิสระของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และข้อจำกัดของความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม (ถ้ามี) ในภาพรวมของหน่วยงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๑	๑

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๗	ผู้ตรวจสอบภายในไม่ได้ตรวจสอบงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบในปีที่ผ่านมา	๑	๑
๘	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้มีการสื่อสารและมีการปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานกับคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง โดยไม่มีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ	๑.๕	-
	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้มีการสื่อสารและมีการปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานโดยตรงกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐโดยไม่มีผู้บริหารระดับสูงอื่นร่วมด้วย	-	๑.๕
	รวม	**๑๐**	**๑๐**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เอกสารการสอบทาน และการสื่อสาร/แผนการตรวจสอบประจำปีและเอกสารเสนออนุมัติ/แผนการจัดสรรทรัพยากรประจำปีและเอกสารเสนออนุมัติ/เอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในตามแผนการตรวจสอบประจำปี/เอกสารการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน/เอกสารการยืนยันถึงความเป็นอิสระของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน/ประวัติการทำงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ ปัจจุบันและย้อนหลัง ๑ ปี/เอกสารการประชุมที่แสดงถึงการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานกับคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/รายงานการประชุม/บันทึกช่วยจำ/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

เกณฑ์การพิจารณาข้อ ๒ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ กำหนดค่าคะแนนเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ กรณีมีการปฏิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา ค่าคะแนน ๑ คะแนน และกรณีไม่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา ค่าคะแนน ๐ คะแนน

<u>ส่วนที่ ๒</u> การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Quality) จำนวน ๑ ประเด็นพิจารณา ประกอบด้วย

ประเด็นพิจารณาที่ ๓ : การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๕)

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงและรักษาคุณภาพงานตรวจสอบภายในโดยมีการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และต้องรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงและรักษาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน โดยหารือกับคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ) เพื่อกำกับดูแลการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงาน	๑	๑
๒	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการกำหนดวิธีการ/รูปแบบของการประเมินคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ (Engagement) และมีการสื่อสารให้ผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๐.๕	๐.๕
๓	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานผลการประเมินภายในองค์กรอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ทราบ เกี่ยวกับขอบเขตและความถี่ของการประเมิน ผลการประเมิน แผนการปรับปรุงแก้ไขและผลการปรับปรุงแก้ไข	๑	๑
๔	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานผลการประเมินจากภายนอกองค์กรให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ทราบ เกี่ยวกับขอบเขตและความถี่ของการประเมิน ผลการประเมิน แผนการปรับปรุงแก้ไข และผลการปรับปรุงแก้ไข	๑	๑
๕	หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการสำรวจความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจเสนอคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ)	๐.๕	๐.๕
๖	ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่มีการสำรวจความพึงพอใจโดยกรมบัญชีกลาง	๑	๑
	รวม	**๕**	**๕**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

เอกสารการประชุมหรือหารือกับคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงาน/เอกสารการกำหนดวิธีการหรือรูปแบบของการประเมินคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ และเอกสารการสื่อสาร/รายงานผลการประเมินภายในองค์กร ผลการปรับปรุงแก้ไข และเอกสารเสนอรายงานผล/รายงานผลการประเมินจากภายนอกองค์กร ผลการปรับปรุงแก้ไข และเอกสารเสนอรายงานผล/สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเอกสารเสนอรายงานสรุปผล/บันทึกช่วยจำ/รายงานการประชุม/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

๑) เกณฑ์การพิจารณาข้อ ๓ การประเมินภายในองค์กร พิจารณาจากผลการประเมินของปีการดำเนินงานที่ใช้ประเมิน และผลการปรับปรุงแก้ไขตามแผนการปรับปรุงแก้ไขของปีการดำเนินงานก่อน

๒) เกณฑ์การพิจารณาข้อ ๔ การประเมินภายนอกองค์กร พิจารณาจากผลการประเมินและผลการปรับปรุงแก้ไขตามแผนการปรับปรุงแก้ไขของการประเมินภายนอกองค์กรในรอบการประเมินก่อน

๓) เกณฑ์การพิจารณาข้อ ๖ การประเมินความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่สำรวจความพึงพอใจโดยกรมบัญชีกลาง จะดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของคณะกรรมการตรวจสอบ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารที่กำกับดูแลหน่วยรับตรวจอย่างน้อย ๒ คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาที่กรมบัญชีกลางดำเนินการประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๒. ด้านบุคลากร (Staff) จำนวน ๑ ประเด็นพิจารณา ประกอบด้วย

ประเด็นพิจารณาที่ ๔ : ความเชี่ยวชาญและการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบภายใน (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๐)

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องกระทำด้วยความเชี่ยวชาญ โดยผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	ผู้ตรวจสอบภายในจำนวนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายในตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป	๑.๕	๑.๕
๒	ผู้ตรวจสอบภายในจำนวนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มีวุฒิบัตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน	๑.๕	๑.๕
๓	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีวุฒิบัตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในก่อนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือมีวุฒิบัตรภายในรอบปีการดำเนินงานถัดไป หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง	๑.๕	๑.๕
๔	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนได้รับการอบรมอย่างเป็นทางการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน การบริหารจัดการความเสี่ยง หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน จำนวนอย่างน้อย ๑๘ ชั่วโมงต่อปี	๒	๒
๕	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนได้รับการอบรมหรือได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องการประเมินความเสี่ยงของการเกิดทุจริตหรือแนวทางในการบริหารจัดการทุจริตของหน่วยงานของรัฐทุกปี	๑.๕	๑.๕
๖	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนได้รับการอบรมหรือได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานทุกปี	๑	๑
๗	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนได้รับการอบรมหรือได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณการตรวจสอบภายในทุกปี	๑	๑
	รวม	**๑๐**	**๑๐**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

ประวัติการทำงาน/วุฒิบัตร/ข้อมูลการฝึกอบรมประจำปี/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

๑) วุฒิบัตร หมายถึง วุฒิบัตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน เช่น

- Certified Government Internal Auditor (CGIA) ของกรมบัญชีกลาง
- Certified Internal Auditor (CIA) ของ The Institute of Internal Auditors (IIA)
- Certified Information Systems Auditor (CISA) ของ Information System Audit and Control Association (ISACA)
- Certified Government Auditing Professional (CGAP) ของ The Institute of Internal Auditors (IIA)
- Certified Fraud Examiner (CFE) ของ Association of Certified Fraud (ACFE)
- Certified Information Systems Security Professional (CISSP) ของ International Information Systems Security Certifications consortium, Inc.
- Certification in Risk Management Assurance (CRMA) ของ The Institute of Internal Auditors (IIA)
- Certification in Control Self-Assessment (CCSA) ของ The Institute of Internal Auditors (IIA)
- Certified Financial Services Auditor (CFSA) ของ The Institute of Internal Auditors (IIA)
- Certified Public Accountant (CPA) ของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
- Certified Professional Internal Audit of Thailand (CPIAT) ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย
- Certified Professional Government Internal Auditors (CPGIA) ของกรมบัญชีกลาง
- Certified ISO/IEC ๒๗๐๐๑ (ปี) Information Security Management Systems (ISMS) Lead Auditor (ไม่หมดอายุ)

หรือวุฒิบัตรอื่นตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

๒) การอบรมที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน การบริหารจัดการความเสี่ยง หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามข้อ ๔ สำหรับผู้ตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ ซึ่งไม่เคยปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มาปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในเป็นการชั่วคราว ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐอยู่ระหว่างการสรรหาบุคลากรมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจสอบภายใน (ถ้ามี) ในกรณีบุคคลดังกล่าวไม่มีวุฒิบัตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน หรือไม่เคยปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องผ่านการอบรมจำนวนอย่างน้อย ๑๘ ชั่วโมงต่อปี ภายในรอบปีการดำเนินงานถัดไปนับตั้งแต่วันที่เข้ารับการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักสูตรผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ (Orientation Training Program) ที่กรมบัญชีกลางเป็นผู้ดำเนินการ โดยผู้ตรวจสอบภายในสามารถเข้ารับการอบรมจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่กรมบัญชีกลางได้ ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตรการอบรมต้องสอดคล้องกับหลักสูตรของกรมบัญชีกลาง ทั้งนี้ ในกรณีที่หลักสูตรที่ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดการความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management) โดยต้องมีหลักฐานการผ่านการอบรมและการเรียนรู้

๓. ด้านการจัดการ (Management) จำนวน ๒ ประเด็นพิจารณา ประกอบด้วย

ประเด็นพิจารณาที่ ๕ : การบริหารงานตรวจสอบภายใน (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๕)

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องบริหารงานตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหน่วยงานของรัฐ โดยการวางแผนกลยุทธ์ได้คำนึงถึงเป้าหมาย ทิศทาง และการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ และแผนการตรวจสอบที่ครอบคลุมความเสี่ยงทั้งหมดของหน่วยงานของรัฐ และคำนึงถึงความคาดหวังของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสร้างคู่มือหรือแนวทาง เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพ ตลอดจนบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และการดำเนินงาน ซึ่งแผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงความคาดหวังของคณะกรรมการคณะกรรมการตรวจสอบ และฝ่ายบริหาร และมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งมีการสื่อสารให้ผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๑	๑
๒	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดทำหัวข้อของงานตรวจสอบทั้งหมด (Audit Universe) ครอบคลุมรายการที่มีความเสี่ยง ประกอบด้วย งาน โครงการ กิจกรรม กระบวนการ ระบบงาน หน่วยงานย่อย หรือรายการอื่น ที่มีนัยสำคัญ	๒	๒
๓	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้กำหนดปัจจัยเสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยง เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จะตรวจสอบ	๑	๑
๔	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้นำหัวข้อของงานตรวจสอบทั้งหมด (Audit Universe) มาประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยงตามปัจจัยเสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยงที่กำหนดไว้	๒	๒
๕	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้นำผลการจัดลำดับความเสี่ยงตามข้อ ๔ ไปใช้ในการวางแผนการตรวจสอบประจำปี	๑	๑
๖	หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการทบทวนหรือปรับปรุงหัวข้อของงานตรวจสอบทั้งหมด (Audit Universe) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ	๑	๑

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๗	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในนำข้อมูลจากการหารือกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) มาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี	๑	๑
๘	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนสุดท้ายของรอบปีการดำเนินงานก่อน	๑	๑
๙	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการกำหนดคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ชัดเจน และมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งมีการสื่อสารให้ผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๑	๑
๑๐	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการจัดทำคู่มือหรือนโยบายเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม การจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และลักษณะของความเสื่อมเสียจากการขาดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม โดยมีการสื่อสารให้ผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๑	๑
๑๑	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รายงานผลการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี และประเด็นความเสี่ยง การควบคุมที่มีนัยสำคัญ ความเสี่ยงจากการทุจริต ประเด็นการกำกับดูแล รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) อย่างน้อย ๓ ครั้งต่อปี	๒	๒
๑๒	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยมีการวิเคราะห์ ทักษะ ความรู้ และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เปรียบเทียบกับทักษะความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ และจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของผู้ตรวจสอบภายในทุกคน หรือแผนการจัดการที่แสดงถึงการได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอ โดยวิธีการบริหารจัดการได้คำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งเสนอแผนดังกล่าวให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ทราบ	๑	๑
	รวม	**๑๕**	**๑๕**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

แผนกลยุทธ์ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เอกสารการทบทวน และการสื่อสาร/เอกสารเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐ/เอกสารเกี่ยวกับกฎหมายในการจัดตั้งที่แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างการแบ่งหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายใน/ลักษณะงานของหน่วยงานภายใน/เอกสารของงาน โครงการ กิจกรรม กระบวนการ ระบบงาน หน่วยงานย่อย หรือรายการอื่น ที่มีนัยสำคัญของหน่วยงานของรัฐ/เอกสารแสดงหัวข้อของงานตรวจสอบทั้งหมด (Audit Universe)/เอกสารการทบทวนหรือปรับปรุงหัวข้อของงานตรวจสอบทั้งหมด (Audit Universe)/เอกสารการกำหนดปัจจัยเสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยง/เอกสารการประเมินความเสี่ยง การวิเคราะห์และการจัดลำดับความเสี่ยง/แผนการตรวจสอบประจำปี/เอกสารการประชุมหรือหารือกับคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการวางแผนการตรวจสอบประจำปี/เอกสารเสนออนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี/คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เอกสารการทบทวน และการสื่อสาร/คู่มือหรือนโยบายเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมฯ และเอกสารการสื่อสาร/รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานและเอกสารเสนอรายงานสรุปผล/เอกสารการวิเคราะห์ ทักษะ ความรู้ และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน/แผนการพัฒนาบุคลากร แผนการจัดการที่แสดงถึงการได้มาของทรัพยากร และเอกสารเสนอแผนพัฒนาบุคลากรและแผนการจัดการ/บันทึกช่วยจำ/รายงานการประชุม/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

ประเด็นพิจารณาที่ ๖ : การรายงานผลการตรวจสอบในภาพรวม (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๐)

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ โดยมีการประเมินและให้ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ระบบการร้องเรียน/ระบบการรับแจ้งเบาะแส และการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ เพื่อช่วยสนับสนุนและผลักดันให้การบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในมีประสิทธิผล

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ประเมินความมีประสิทธิผลของแต่ละองค์ประกอบ/หลักการของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ	๓	๓
๒	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ	๓	๓
๓	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ประเมินความมีประสิทธิผลเกี่ยวกับระบบการร้องเรียน/ระบบการรับแจ้งเบาะแสในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ	๑	๑
๔	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ประเมินความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และให้ความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสนับสนุนให้มีการปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ	๒	๒
๕	หน่วยงานตรวจสอบภายในได้รายงานความมีประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ระบบการร้องเรียน/ระบบการรับแจ้งเบาะแส และการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๑	๑
	รวม	๑๐	๑๐

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

เอกสารการประเมิน การแสดงความเห็น รายงานผล และเสนอรายงานเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ระบบการร้องเรียนหรือระบบการรับแจ้งเบาะแส และการควบคุมภายใน/รายงานการประชุม/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

๔. ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน ๔ ประเด็นพิจารณา ประกอบด้วย

ประเด็นพิจารณาที่ ๗ : การวางแผนการปฏิบัติงาน (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๐)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำแผนการปฏิบัติงาน (Engagement Plan) ตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขต ระยะเวลา และการจัดสรรทรัพยากร โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ต้องมีการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งต้องจัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน (Engagement Work Program หรือ Audit Program) เป็นลายลักษณ์อักษรและต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	ผู้ตรวจสอบภายในได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานสำหรับงานที่ได้รับมอบหมายแต่ละงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขต ระยะเวลา และการจัดสรรทรัพยากร	๒	๒
๒	ผู้ตรวจสอบภายในได้ประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่จะตรวจสอบ รวมถึงมีการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดทุจริต และวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบต้องสะท้อนผลการประเมินความเสี่ยงนั้น	๓	๓
๓	ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ	๑	๑
๔	แนวทางการปฏิบัติงานต้องประกอบด้วย วิธีการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมินผล วิธีการเลือกตัวอย่าง และบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับในระหว่างการปฏิบัติงาน	๒	๒
๕	แนวทางการปฏิบัติงานต้องได้รับความเห็นชอบก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการขอความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนปฏิบัติงาน	๒	๒
	รวม	**๑๐**	**๑๐**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

แผนการปฏิบัติงาน/เอกสารการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น/แนวทางการปฏิบัติงาน และเอกสารเสนอให้ความเห็นชอบ/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

หลักฐานที่ใช้ในการประเมินต้องครบถ้วนทุกงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนการตรวจสอบประจำปี

ประเด็นพิจารณาที่ ๘ : การปฏิบัติงานตรวจสอบ (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๑๐)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีกระดาษทำการที่ได้ระบุ วิเคราะห์ ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งต้องปฏิบัติงานครบถ้วนตามแนวทางการปฏิบัติงาน (Engagement Work Program หรือ Audit Program) รวมทั้งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องมีการเปิดตรวจและปิดตรวจกับหน่วยรับตรวจ

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	ผู้ตรวจสอบภายในมีกระดาษทำการที่ได้ระบุ วิเคราะห์ ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ	๒.๕	๒.๕
๒	ผู้ตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ครบทุกหัวข้อ	๒.๕	๒.๕
๓	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้กำหนดข้อกำหนดในการเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงาน ไม่ว่าข้อมูลจะถูกเก็บอยู่ในสื่อรูปแบบใด ทั้งนี้ ข้อกำหนดในการเก็บรักษาข้อมูลต้องสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่หน่วยงานของรัฐกำหนดและกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และมีการสื่อสารให้กับผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๑	๑
๔	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้มีการควบคุมดูแลสอบทานการปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ โดยหลักฐานของการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานได้ถูกจัดเก็บและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร	๑	๑
๕	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับมอบหมายได้มีการเปิดตรวจ เพื่อสื่อสารถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตการตรวจสอบกับหน่วยรับตรวจก่อนเริ่มดำเนินการตรวจสอบ	๑	๑
๖	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับมอบหมายได้มีการประชุมปิดตรวจ เพื่อหารือสรุปข้อตรวจพบกับหน่วยรับตรวจ ยืนยันถึงความถูกต้อง ความเป็นจริงของเรื่องที่ตรวจพบ และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะหรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นหรือข้อมูลเพิ่มเติมของหน่วยรับตรวจ	๒	๒
	รวม	**๑๐**	**๑๐**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

กระดาษทำการ/เอกสารข้อกำหนดในการเก็บรักษาข้อมูล และการสื่อสาร/เอกสารที่แสดงถึงการควบคุมดูแลสอบทานการปฏิบัติงาน/เอกสารการเปิดตรวจ/เอกสารการปิดตรวจ/รายงานการประชุม/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

หลักฐานที่ใช้ในการประเมินต้องครบถ้วนทุกงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนการตรวจสอบประจำปี

ประเด็นพิจารณาที่ ๙ : การรายงานผลการตรวจสอบ (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๒๐)

รายงานผลการตรวจสอบที่มีคุณภาพโดยมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน ได้แก่ วัตถุประสงค์ ขอบเขตผลการตรวจสอบ การจัดความสำคัญของข้อตรวจพบ และข้อเสนอแนะและ/หรือแผนการปรับปรุง รวมถึงต้องสรุปเกี่ยวกับประสิทธิภาพประสิทธิผลของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของงานที่ได้รับมอบหมาย และมีข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่สามารถนำไปปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ รายงานผลการตรวจสอบต้องเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างทันกาล

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	รายงานผลการตรวจสอบ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขตผลการตรวจสอบ โดยมีการจัดความสำคัญของข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะและ/หรือแผนการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานที่เหมาะสม รวมถึงต้องสรุปเกี่ยวกับประสิทธิภาพประสิทธิผลของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของงานที่ได้รับมอบหมาย	๓	๓
๒	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้สอบทานรายงานผลการตรวจสอบก่อนที่จะเผยแพร่ผลการตรวจสอบ	๒	๒
๓	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรับผิดชอบในการกำหนดผู้ที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบและวิธีการเผยแพร่รายงานผลการตรวจสอบ และมีการสื่อสารให้กับผู้ตรวจสอบภายในทราบ	๑	๑
๔	จัดทำและเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี) ภายในเวลาอันสมควรและไม่เกินสองเดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ	๒	๒
๕	รายงานผลการตรวจสอบมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของข้อตรวจพบ และข้อเสนอแนะมีการคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับ	๓	๓
๖	รายงานผลการตรวจสอบมีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของหน่วยรับตรวจ	๓	๓
๗	ข้อเสนอแนะในข้อ ๖ ได้นำไปปฏิบัติและมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของหน่วยรับตรวจแล้วอย่างน้อย ๑ เรื่อง	๓	๓
๘	รายงานผลการตรวจสอบมีข้อเสนอแนะที่ช่วยสนับสนุนหรือส่งเสริมการบริหารจัดการด้านการทุจริต หรือมีข้อสรุปเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการทุจริต	๓	๓
	รวม	**๒๐**	**๒๐**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

รายงานผลการตรวจสอบ/เอกสารการสอบทานรายงานผลการตรวจสอบ/เอกสารการกำหนดผู้ที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบ วิธีการเผยแพร่รายงานผลการตรวจสอบ และการสื่อสาร/เอกสารเสนอรายงานผลการตรวจสอบ/เอกสารแสดงการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของหน่วยรับตรวจ/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

๑) หลักฐานที่ใช้ในการประเมินข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๔ และข้อ ๕ ต้องครบถ้วนทุกงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนการตรวจสอบประจำปี

๒) เกณฑ์การพิจารณาตามข้อ ๘ ต้องมีการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดทุจริต และต้องไม่ใช่ข้อเสนอแนะเรื่องเดียวกันกับเกณฑ์การพิจารณาข้อ ๖

ประเด็นพิจารณาที่ ๑๐ : การติดตามผลการตรวจสอบ (ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ๕)

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องกำหนดวิธีการการติดตามการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะและรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

ข้อที่	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
		กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
๑	มีการกำหนดวิธีการการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะไว้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนและแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบ โดยวิธีการการติดตามดังกล่าวได้ระบุถึงกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะหรือแผนการปรับปรุงแก้ไขด้วย	๑	๑
๒	มีการติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะตามวิธีการที่กำหนด	๓	๓
๓	มีการรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ (ถ้ามี)	๑	๑
	รวม	**๕**	**๕**

หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน

เอกสารการกำหนดวิธีการการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ และการสื่อสาร/เอกสารการติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ/เอกสารเสนอผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ/รายงานการประชุม/เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เงื่อนไข

หลักฐานที่ใช้ในการประเมินต้องครบถ้วนทุกงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนการตรวจสอบประจำปี

การสรุปผลการประเมิน

การสรุปผลการประเมินการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์การ แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่

๑. การสรุปผลการประเมินแต่ละส่วน

การให้คะแนนแต่ละเกณฑ์การพิจารณากำหนดค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของการดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก	
	กรณีมีคณะกรรมการตรวจสอบ	กรณีไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ
ส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล		
ประเด็นพิจารณาที่ ๑ การประเมินด้านคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ	๕	๕
ประเด็นพิจารณาที่ ๒ บทบาท ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระ	๑๐	๑๐
รวม	**๑๕**	**๑๕**
ส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน		
๑. ด้านคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Quality)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๓ การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน	๕	๕
๒. ด้านบุคลากร (Staff)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๔ ความเชี่ยวชาญและการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบภายใน	๑๐	๑๐
๓. ด้านการจัดการ (Management)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๕ การบริหารงานตรวจสอบภายใน	๑๕	๑๕
ประเด็นพิจารณาที่ ๖ การรายงานผลการตรวจสอบในภาพรวม	๑๐	๑๐
๔. ด้านกระบวนการ (Process)		
ประเด็นพิจารณาที่ ๗ การวางแผนการปฏิบัติงาน	๑๐	๑๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๘ การปฏิบัติงานตรวจสอบ	๑๐	๑๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๙ การรายงานผลการตรวจสอบ	๒๐	๒๐
ประเด็นพิจารณาที่ ๑๐ การติดตามผลการตรวจสอบ	๕	๕
รวม	**๘๕**	**๘๕**
คะแนนการประเมินภาพรวม	**๑๐๐**	**๑๐๐**

๒. การสรุปผลการประเมินภาพรวม

เป็นการสรุปผลการประเมิน โดยนำค่าคะแนนรวมแต่ละประเด็นพิจารณาส่วนที่ ๑ การประเมินการกำกับดูแล และส่วนที่ ๒ การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมเป็นคะแนนทั้งสิ้น ๑๐๐ คะแนน และสรุปผลการประเมินภาพรวมค่าคะแนนที่ได้เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการประเมิน	คะแนนรวม
ระดับที่ ๑ ระดับเริ่มต้น (Beginning)	น้อยกว่า ๖๐
ระดับที่ ๒ ระดับกลาง (Emerging)	ตั้งแต่ ๖๐ แต่ไม่ถึง ๗๕
ระดับที่ ๓ ระดับดี (Leveraging)	ตั้งแต่ ๗๕ แต่ไม่ถึง ๘๕
ระดับที่ ๔ ระดับดีเยี่ยม (Leading)	ตั้งแต่ ๘๕ ขึ้นไป

กองตรวจสอบภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๕๐๖, ๖๕๐๙
e-mail : iastd@cgd.go.th